

'Humor is mijn levenselixier'

Actrice Margôt Ros (52) staat momenteel met Waardenberg & De Jong en 'Toren G'-collega Mailke Meijer in het theater. De voorstelling zit vol absurdistische kantoorhumor. 'Ook in moeilijke tijden zie ik graag de humor van dingen in.'

TEKST CAROLINE BUIJS
FOTO'S MERLIN DOORMERIK

Les 1
Je hoeft niet iedereen aardig te vinden

"Mijn ouders hadden een eigen groente-winkel annex supermarkt en zo was ik altijd 'de ene van Ros'. Ik moest van mijn ouders tegen iedereen aardig zijn en overal ja en amen op zeggen. Ik wilde best karatevader uithalen, maar dan had ik een grote dikke muts op moeten zetten om niet herkend te worden. Daarom leer ik mijn kinderen nu heel bewust; je hoeft niet iedereen aardig te vinden. Je mag mensen ook ontaardig vinden, maar behandel ze wel beleefd."

Les 2
Laat je niet van je pad af brengen

"Ik wist al vroeg dat ik toneel wilde gaan spelen en ik wist ook dat mijn ouders dat maar niets zouden vinden; daarom heb ik stiekem auditie gedaan voor de toneel-school ▶"

Mijn moeder had lever gehad dat ik doktersrisico was geworden en ik denk dat ze zich lang zorgen heeft gemaakt om ik me financieel wel zou redden. Pas toen de buitenwereld zei dat het goed was – ik haalde mijn diploma en kwam op tv – was er een soort rust en nu is ze zó trots als een pauw.

Ik ben ervan overtuigd dat als je weet wat je wilt, je dat kunt bereiken – ook al is de weg die je bewandelt moeilijk. En blijf op die weg. Daar niet halverwege om. Toen Maïke en ik met de tv-serie 'Toren C' begonnen, zeiden veel mensen: 'Nee, dat is niet grappig, je moet het zo doen.' Maar wij voelden: nee, dat bestaat al. Wij willen juist iets anders. Ook het maken van de voorstelling met Vaardenberg & De Jong ging niet vanzelf; het zijn keuzes met grote persoonlijkeheden. En dus moest ik zeggen: 'Jongens, ik heb ook een weg. Kunnen we er een vriendschapsweg van maken en op die manier naar hetzelfde punt lopen?'

Ik sta heel positief in het leven en dat draag ik graag uit. Zet me in een groot en ik maak het daar binnen een dag fin en gezellig. Maar ik realiseer me ook steeds meer dat het makkelijk praten is als je zo in elkaar zit. Ik heb echt moeten leren dat niet iedereen zo is.'

Les 3

Humor laat je overleven

"Ook in moeilijke tijden zie ik graag de humor van dingen in en daar heb ik me lang een beetje voor gescramd – alsof ik moeilijke dingen wilde weglaten. Maar nu weet ik dat het een vorm is van het leven waarden: ik kan de schierpe kanten van het leven beter toelaten als ik er ook met humor naar kijk. Door humor overleef ik, krijg ik kracht en energie; het is een levensklaver."

In de laatste levensfase van mijn vader – hij is onlangs overleden – besefte ik dat ik dat van hem heb geleerd. Dan zaten we bijvoorbeeld in een situatie waarin we allemaal dachten: wat is het toch eig, mijn vader? dan, en meteen daarna zei mijn vader: dan weer iets enorm gestellig. Dat kan dus naast elkaar bestaan. Zo was mijn vader eig preuts: we mochten hem nooit bloot zien, en als-ie vroeger ging douchen, zaten er ze-

Margot Ros

Margot Ros (Eindhoven, 1965) is actrice, comedschrijfster en regisseuse. Ze volgde de KleinKunstacademie en samen met Maïke Meijer bedacht en schreef ze de absurdistisch komische tv-serie 'Toren C' die sinds 2008 wordt uitgezonden. Toren C draait om een kantoorgebouw en de mensen die daar werken en daarin spelen Ros en Meijer zo'n verving verschillende bijrolletjes. Samen met het duo Vaardenberg & De Jong maakten ze een jubileumvoorstelling voor het Rotterdamse Luxortheater die nog tot 4 februari te zien is in het DeLakar Theater in Amsterdam.

ker zes sloeten op de deur. Tot op het laatste is dat een onderwerp van humor geweest: 'Ja, ja', zei hij dan, 'straks, als ik afgeleid ben, dan kun je eens kijken hoe-ie eruitziet.' Ja pa, ik heb 'm gezien, zag er prima uit. Mijn vader moest zich aan het einde overgeven aan de zorg van anderen en humor was zijn manier om zijn waardigheid te behouden."

Les 4

Leermomenten komen onverwacht

"Ik wist dat mijn vader doodging en ik heb veel nagedacht of er nog dingen waren die ik

met hem moest bespreken. Die waren er niet. Soms probeerde ik hem wel te laten praten over het leven en de dood – daar was hij helemaal geen type voor – en dan zei hij: 'Ik wil wel zeggen dat ik van julle hou, maar da ken ik nie.' 'Nou', zei ik dan, 'had er een paar woorden afgehand en je was er geweest.'

Het laatste stuk van zijn leven werd hij wel fysieker; dan hield-ie je het wat langer vast. Hij heeft het ons gezegd om heel rustig en waardig te sterven door niet in totale paniek te raken of te denken: had ik dit nog maar gedaan. Hij kon met heel weinig tevreden zijn en binnen die beperking een groot feest bouwen. Samen voerbaal kijken en babbelpangang eten of kijken naar de vogels voor zijn naam – waar wij in totaal denk ik zo'n zestien kilo vogelvoer voor hebben uitgestrooid. Past toen hij dood was, realiseerde ik

zeggan dat het goed komt, ook als je denkt dat het niet zo is. Als dat vaak tegen je gezegd wordt, ga je het vanzelf geloven. In Toren C speelt ik Els, een vrouw die altijd zegt: 'Het komt goed'. Dat zij in de serie zit, is omdat ik haar de hele dag om me heen wil hebben – iedereen op de set trouwens, want we worden allemaal vrolijk van haar. Soms pak ik de waltierlijke van de oppanmeleider en roep ik als Els: 'Goedemorgen allemaal! Ik ben er weer!' Dan hebben we altijd een fijne draaiag.

In de periode van mijn scheiding lukte het om de dag door te komen door mezelf bewust voor de gek te houden. 'Kom op, zai ik dan, 'je gaat iets leuks aantrekken', terwij ik daar natuurlijk helemaal geen zin in had. 'Je gaat gezellig afspreken met die en die', en daar had ik ook geen zin in. 'Je gaat fijn naar je werk', terwij ik leverde hele dag onder de dekens lag. Maar tegen jezelf praten werkt. Tegen mensen op straat ook, trouwens. Zeker in Amsterdam, want Amsterdammers zijn lekker gevat: 'Hoe gaat het vrouwge?'. 'Nou, ik heb een pleurisdag.' 'Oh ja, soms zit het tegen...' en dan krijg je een heel verhaal – soms zijn dat parelfis. Je bent nooit echt alleen: de roep, de straat en de stad zijn gevuld met mensen die allemaal dit soort gedachtes hebben."

Les 6

Liefde kan een ander gezicht hebben

"Het voordeel van een scheiding – echt het enige voordeel, want ik ben een totale tegenstander van scheiden, maar hehais is het soms beter om uit elkaar te gaan – is dat het je dwingt om opnieuw naar jezelf en je leven te kijken. Als alles lekker gaat, is het veel moeilijker om stil te staan bij waar een strik omheen me en bij wat in de vuilnisbak kan. Ik heb best veel in de vuilnisbak gegooid. Dat ik altijd positief wilde zijn, bijvoorbeeld, want dat kan ook tegen je werken."

Toen het slecht ging met mijn huwelijk, stampo ik wel te lang door op de verkeerde weg, omdat ik het moeilijk vond om toe te geven dat het slecht ging.

Na de scheiding zeiden mijn vrienden: 'Jij gaat geen verzuurde bes worden, Margot.'

Laat je vrienden zeggen dat het goed komt, ook als je denkt dat het niet zo is

We weten dat je het alleen kunt, maar dat ga je niet doen, hoor. Densnoods zoeken we samen een man op internet. Dat heb ik niet nodig; doordat ik mijn eigen roep had opgenomen, was er weer ruimte voor een nieuw hielde in mijn leven. Die hielde heeft een ander gezicht dan ik gewend was: het is een hielde die vanzelf gaat.

Ik heb altijd geleerd dat je voor alles keihard moet werken in het leven, en ik dacht dat dat ook gold voor de hielde. Maar deze hielde is vanzelfsprekend en daarmee heel krachtig."

Les 7

Koester je successen

"Enige tijd geleden waren Maïke en ik in Parijs om de Franse set van Toren C te bezoeken. De actrices bleken totale fans te zijn en stelden ons aan iedereen voor: kijk, dit zijn de creatieven uit Nederland. En dan liepen wij daar tussen die Francaises met onze rode Dirk van den Broek-tassen en luncthen we ineens zoals alleen de Fransen dat kunnen. 'Wij je kreef?'. 'Nee, doe me toch maar de canard'. Dan kijken we elkaar aan en denken we: zie ons nou toch zitten tussen die *mesdames* en *messieurs*. Of de keer dat we in Zuid-Korea een Seoul Drama Award wonnen en er allemaal buitenlandse producenten naar ons toe kwamen: 'You make crazy ah!' Biggijlijk is het enige wat we doen, luisteren naar onze innerlijke-pit-stem. ▶

Telefoonhysterie

Op hetzelfde moment speelt er in mijn hoofd ook altijd een film van achter naar voren. Dan zie ik ons weer staan aan het begin van Toren G, met tape op onze bovenlippen bij wijze van snor: zo hebben we ooit het typefs van de portiers bedacht. Die film draait ik om niet te vergeten welke weg we hebben moeten afleggen om hier te komen. Een weg met weerstand.”

Les 8

Opvoeden draait om vertrouwen en liefde

“Het krijgen van kinderen heeft ervoor gezorgd dat mijn leven wat werd afgeremd en daar ben ik ze eeg dankbaar voor. Keuzes maken, in werk bijvoorbeeld, vind ik nu makkelijker: ik moet wel heel erg overtuigd zijn dat ik iets graag wil, want anders wat ik doe, gaat af van de tijd met mijn kinderen. Ik houd van rust, reinheid en regelmaat: net als mijn kinderen houd ik van vaste rituelen. De afgelopen periode heb ik enorm hard gewerkt, en al was ik er altijd voor ze, ik was vermoeder. En dan was ons ritueel dat we – bij wijze van uitzondering – elke maandagavond voor de tv mochten, Hendrik Groen kijken. Vertrouwen geven, en liefde natuurlijk, is denk ik een van de belangrijkste dingen bij het opvoeden van mijn kinderen.

Mijn zoon ontvikkelt zich langzamer dan andere kinderen en daarbij was en is, steeds dat vertrouwen geven nog belangrijker. Ik heb het er elke dag in moeten stoppen: ‘Je kunt het wel, je kunt lopen, kom maar, zet die stap maar’. Waar het bij andere kinderen vanzelf gaat, heeft hij alles bewust moeten leren en dat kost meer energie en er is meer vertrouwen voor nodig.

Ik ben dan wel een moeder die doordruwt tot het randje: ook als hij het eng vond, moest-ie van mij doorgaan. Maar ik stond wel altijd naast hem en als hij iets dan toch probeerde, was ik zo ongelofelijk trots. Zo ziet het er dus uit als je te veel moeite vindt en het desondanks toch doet, dacht ik dan. Daarleert ik ook weer van.” ■

Marjolijn van Heemstra is theatermaker en schrijfster. Reacties naar info@marjolijnvanheemstra.nl

‘De Wereld Draait Door’ had al gebeld, dit is echt het allerslechtste moment om onbereikbaar te zijn

Oh, ik weet het allemaal zo goed: rust, aandacht, overzicht. En dan raak ik mijn telefoon kwijt op de avond dat ik een prijs win. Hij moet in het restaurant liggen waar we na de uitreiking gingen eten. Ik bel, ze kunnen hem niet vinden. Ik open mijn laptop, de Zoek mijn iPhone-app. De kaart van Amsterdam verschijnt en dan een groen pulserend puntje, als een klein kloppend hart, niet in het restaurant maar ergens in West-Gestolen dus!

Inzomen, nog verder inzomen. Bizar, vlakbij het huis van mijn schoonbroer/te. Hem wakker bellen? Nee. Ik kan hem niet zomaar op een iPhone-dief af sturen, bovendien staat het exacte adres er niet bij. Ik kom niet verder dan het huizenblok. Omrust. Als er felicitaties binnenkomen, kan ik die niet beantwoorden. ‘De Wereld Draait Door’ had al gebeld, dit is het slechtste moment om onbereikbaar te zijn.

In de ochtend een poging tot mindfulness. Een facebookbericht waarin ik mezelf tevreden en onbereikbaar verklaar: Tegenstrijdig ja, op Facebook onbereikbaar zijn. Dan belt mijn uitgever naar mijn vriend. Of ik in de buurt ben. DVD/D heeft weer gebeld, ik moet bereikbaar zijn, maar mijn vriend moet zo werken.

Half uur frezen. Ongeduldig opladen. Twintig minuten wachten in de telefoonwinkel. Eindelijk aan de beurt: een nieuwe kaart, alles instellen, wachtwoorden kwijt, opnieuw aanvragen, wachten, typen, wachten, uploaden, met de winkelefoon naar huis bellen. DVD/D heeft weer gebeld. Een kalme stem die zegt: ze bellen zo vaak, het doet er niet toe, het gaat om je adem, om hier en nu te verdeden zijn met die fijne prijs en het leven dat aan verwachtingen voldoet. Een butlerstem die schreeuwt dat dit goed is voor het boek, voor de verkoop, de bekendheid, dat een paar minuten aan die storme tafel precies het verschil kan maken tussen – geen idee wat, maar belangrijke dingen.

Verbinding zoeken met de iCloud, trage wifi, vriend belt of ik eindelijk naar huis kom om hem af te lossen, uploaden afbreken, naar huis racen, wifi en opnieuw beginnen, eindelijk, eindelijk de verlossende appel, aangesloten. Felicitaties stromen binnen.

Een onbekend nummer. DVD/D? Nee, het restaurant. Mijn telefoon is gevonden. De realisatie dat ‘Zoek mijn iPhone’ stond ingesteld op mijn vorige mobiel. Die ik aan mijn schoonbroer/te in West gaf.

Weer een onbekend nummer op het scherm. DVD/D. Om af te zeggen.